

Toespraak 'Huisje, boompje, beestje, maar ik ben anders geaard ...'

CrossPoint, 12 oktober 2014

Ik sta hier met ...

- Schaamte: Christenen hebben de meest lelijke dingen over homo's en lesbiennes gezegd. Tenenkrommend en hemeltergend. Voorbeeld uit NRC! Zo veel homo's en lesbiennes hebben zich veroordeeld gevoeld. Voeten wassen was op zijn plaats geweest! En dan bedenk ik me ook nog eens dat homo's en lesbiennes in onze maatschappij het doelwit zijn van discriminatie en scheldpartijen. Homo en mietje zijn veelgebruikte scheldwoorden. Kap er mee! En ik hoop dat christenen voorop zullen lopen om veiligheid te bieden!
- Schroom: Meerdere redenen. Ik ben hetero en dat voelt als 'makkelijk praten'. En dat is ook zo. Andere reden om hier met schroom te staan: Dit onderwerp heeft zich ontwikkeld tot een splijtzwam in kerken. Er is de laatste jaren veel ruzie ontstaan, ook in de wereldwijde kerk. Een standpunt innemen betekent al snel dat de ene groep je toejuicht en de andere groep je afschrijft. Met als resultaat dat er alleen nog maar standpunten heen en weer geroepen worden zonder dat er echt naar elkaar geluisterd wordt. Vanochtend staat dus niet in het teken van even een 'goed' standpunt neerzetten. Dat zou veel te makkelijk zijn. Kwetsbaar mee om gaan ...

In de voorbereiding op deze morgen ben ik in gesprek gegaan met een aantal homo's en lesbiennes die christen zijn. Waar zijn zij tegen aangelopen in de kerk? Hoe ervaren zij hun geaardheid? Misschien zit jij hier op deze morgen als homo of lesbienne? Of als biseksueel of transgender? Dan hoop ik dat deze samenkomst jou zal helpen om samen met God een weg te gaan. En voor de goede orde: Dat is mijn hoop voor iedereen! In de voorbereiding werd ik getroffen door het boek *Verscheurd* van Justin Lee. 'Het gesprek over homoseksualiteit en christelijk geloof wordt vaak ongenadig hard gevoerd, maar niet in dit boek.' Dat sprak me aan. Het trof me. Justin beschrijft zijn worsteling toen hij ontdekte dat hij op jongens viel. Hij groeide op in een conservatieve Amerikaanse kerk en de enig mogelijke reactie was: Jij bent helemaal fout. Dat was voor hem het begin van een zoektocht.

Hij hoorde mensen om hem heen vertellen dat homoseksualiteit een zondige keuze was. Het was voor hem een reden om gebed te vragen: Ik wil veranderen! Maar ondanks zijn verlangen om te veranderen bleef zijn gerichtheid op jongens onveranderd. Vervolgens beschrijft Justin dat homoseksualiteit door mensen om hem heen verklaard werd in het licht van opvoeding en ouders. Dominant gedrag, complexe ouders. Therapie zou dan de oplossing zijn. Nu zal dat soms zo zijn, maar ook dat is niet de regel. Justin vertelt dat hij net als heel veel andere homo's en lesbiennes een uitstekende jeugd heeft gehad. Uiteindelijk vindt hij rust in de constatering dat homoseksualiteit iets is waar mensen mee geboren worden. Je bent zoals je bent: 'Oké, ik ben dus homo. Ik mag er zijn. En ik geloof dat God van mij houdt zoals ik ben en dat ik in relatie met Hem door het leven mag gaan!'

Dat lijkt me een fundamenteel gegeven. Ook op deze morgen. Maar misschien denk je: Hoe zit dat nou met de bijbel en homoseksualiteit? Het is goed om daar met elkaar eens naar te kijken. Dat hoort ook bij CrossPoint: Eén van onze kernwaarden is dat we de bijbel aanvaarden als Gods Woord met zeggingskracht in ons leven! Misschien is dat voor jou een vreemd gegeven en vind je deze insteek achterhaald? Toch wil ik je uitdagen om mee te doen omdat het voor veel mensen die met God door het leven gaan belangrijk is. Laten we daarom een paar van die teksten er bij pakken. (En voor de goede orde: Je treft in de bijbel maar een paar teksten aan die iets zeggen over homoseksualiteit.) Ik bespreek drie teksten:

Genesis 19

Het verhaal over de stad Sodom is berucht. Homoseksualiteit werd in christelijke kring nogal eens sodomie genoemd. Daar komt dan weer het scheldwoord mietje vandaan. Het is het verhaal over Lot die twee gasten ontvangt. LEZEN GENESIS 19:4-5. Alle mannen in Sodom willen zich vergrijpen aan de twee gasten. Bizar verhaal. Buitensporig veel geweld en pervers van karakter. Dit heeft niets met homoseksualiteit te maken. Dit zijn heteroseksuele mannen die met seksueel geweld anderen willen vernederen. Zo'n verhaal doet denken aan de wreedheid van IS. Het zegt niets over homoseksualiteit anno 2014.

Leviticus 18:22

LEZEN. Dit is waarschijnlijk de meest geciteerde tekst in dit verband. En deze tekst wordt dan ook nog eens herhaald in Leviticus 20:13. Een seksuele relatie tussen twee mannen of vrouwen is gruwelijk voor God. Maar als ik deze hoofdstukken lees kom ik vooral tot de ontdekking dat het volk Israël in die tijd de opdracht van God kreeg om zich ver te houden van heidense praktijken en rituelen die gangbaar waren voor de volken rondom Israël. Deze uitspraak wordt in één adem genoemd met het brengen van kinderoffers en seks met dieren. Daarmee bevinden we ons in een wereld van afgoden, wrede kinderoffers en perversiteit. Blijkbaar de praktijk in de tempels rondom Israël. Gruwelijk. Maar dan beseffen we ook dat je niet zo maar een rechtstreekse lijn kunt trekken naar twee mannen of vrouwen die vandaag de dag samen door het leven gaan.

Romeinen 1:25-27

LEZEN. De toon is duidelijk: Seks tussen mannen en seks tussen vrouwen worden negatief beoordeeld in deze brief aan de kerk in Rome. Op twee manieren ben ik getriggerd om verder te kijken. Allereerst ontdekte ik ook hier dat er vooral sprake is van veroordeling van perverse seksualiteit. De stad Rome stond in die tijd bekend om perverse seksuele uitspattingen, vaak gekoppeld aan de tempels die in de stad stonden. Het is een wereld zonder God geworden en dan loopt het steeds meer uit de hand. Op het gebied van seksualiteit wordt het een perverse chaos. En dat geldt voor nog veel meer terreinen van het leven. Dat blijkt uit het vervolg van dit hoofdstuk. In de tweede plaats word ik getriggerd door de start van hoofdstuk 2. Paulus beschrijft dit niet om zo maar een groep mensen af te schrijven. Hij laat zijn lezers eerlijk in de spiegel kijken: 'Je denkt een ander te kunnen veroordelen? Vergeet het maar! Je hebt zelf op zo veel fronten vergeving nodig!' Genade is dan ook het sleutelwoord in deze brief.

Zijn we hiermee verder gekomen? We hebben ontdekt dat de bijbel in een paar teksten negatief spreekt over seks tussen mannen en seks tussen vrouwen. We hebben ontdekt dat daar vooral in meespeelt dat deze seks gekoppeld is aan perversiteit, afgoderij en een losgeslagen leven. Dit zijn dus geen bijbelteksten die zo maar neergelegd mogen worden bij mensen die vandaag de dag ontdekken dat ze homo of lesbienne zijn. Dan sla je de plank mis. Het blijft een wonderlijk iets dat sommige christenen geneigd zijn om de bijbel te gebruiken als een boek om anderen mee te slaan. Het begint altijd met luisteren. Dat is de enige grondhouding die helpt om samen verder te komen. En in dat luisteren zijn er twee bijbelteksten die in de loop van dat proces hun plek mogen krijgen.

Genesis 1 en 2

Bij de start van de bijbel kom je een fundamenteel uitgangspunt tegen: De intieme relatie tussen man en vrouw is het startpunt. Ze zijn aan elkaar gegeven en in de veiligheid van hun verbondsrelatie (huwelijk!) is er ruimte voor seksualiteit en voortplanting. En ook al loopt het in allerlei tijden anders dan bedoeld (er is in het eerste deel van de bijbel ook sprake van polygamie), dan nog wordt er steeds teruggegrepen op deze start. Ik heb homo's en lesbiennes gesproken die op grond van deze insteek de keuze hebben gemaakt om zonder seksuele relatie door het leven te gaan.

Romeinen 13:8-10

De liefde is de norm. Agapè. Dat heeft niets te maken met egoïsme, perversiteit, hebzucht en vul het maar aan. Deze liefde is vol van genade en ontferming, deze liefde blijft het volhouden dwars door alles heen. Zo is God. En in deze liefde vindt de wet dus zijn vervulling. Deze liefde is de basis van relaties. Ik heb homo's en lesbiennes gesproken die op grond van deze basis samen door het leven gaan en zich door God gezegend weten. Ze hebben de vrijheid gevonden om deze keuze te maken.

Tegenstrijdig? Misschien wel? Maar ik leer ervan en blijf daarom meezoeken met mensen om mij heen. Ik wil jou en mezelf een paar handvatten meegeven om hiermee verder te gaan. (Ik heb zeker niet het idee dat alles gezegd en besproken is 😊)

Genade is sleutelwoord

Als we genade niet als uitgangspunt nemen dan praten we alleen nog maar over standpunten en eindigen we op de plek waar veel kerken zijn geëindigd: Een sfeer van ruzie en een sfeer van hardheid. Dat mag niet gebeuren. Genade heeft alles te maken met luisteren en samen optrekken. Dat is en blijft het uitgangspunt in CrossPoint en dat is en blijft onze houding naar anderen.

Onbegrip blijven doorbreken

Laten we het onbegrip doorbreken. Homo's en lesbiennes krijgen veel voor hun kiezen in onze maatschappij. Laten we als christenen niet goedkoop strooien met bijbelteksten die we uit hun verband hebben gehaald. In CrossPoint benadrukken we dat iedereen welkom is en dat alle vragen gesteld mogen worden. Ik hoop dat deze community een plek is waar homo's

en lesbiennes zich welkom weten. En samen gaan we op zoek naar de plek van God in ons leven. (In de kerk kun je drie kernwoorden gebruiken: Belong, belief, behave. Vreemd genoeg zijn we geneigd om behave vooraan te plaatsen. Vergeet het maar. Belong is nummer één. Jij bent welkom. En samen gaan we op zoek naar Gods stem. Wie is Hij in jouw leven. Dat is belief. En dan komt er pas ruimte voor behave ...)

Celibaat is een reële optie

En ja, dan zijn er homo's en lesbiennes die de keuze maken om zonder seksuele relatie door het leven te gaan op grond van de bijbel. Ik heb diep respect voor hen. Ze doen iets wat ik niet zou kunnen. En daarom wil ik hen ondersteunen en helpen. En ik hoop dat we als CrossPoint daarin een lichtend voorbeeld zullen zijn. Zijn wij dan mensen die hen uitnodigen om bij ons te eten? Zijn wij dan mensen die hen uitnodigen om deel uit te maken van ons leven? En dat geldt natuurlijk ook met het oog op mensen die om welke reden dan ook alleen door het leven gaan! In CrossPoint lijkt het wel alsof gezinnen de standaard zijn. Maar dat is maar een deel van de werkelijkheid! De vraag is: Hoe open staan al die gezinnen voor mensen die alleen zijn?

Relaties aanvaarden

En ja, dan zijn er homo's en lesbiennes die de keuze maken om een leven te leiden in liefde en trouw met elkaar. In de gesprekken met hen ben ik geraakt door hun zoektocht. Maar ik zie ook hoe zij hun weg samen met God willen gaan. In een brief zei iemand: 'Mijn vriend en ik hebben er bewust voor gekozen om de opgestane Jezus te volgen. Hij is de belangrijkste persoon in ons leven. We hebben samen rust gevonden en ervaren dat onze relatie waardevol is. Ik twijfel wel eens. Ook dat. Maar God is groter dan al die meningen die in kerken geformuleerd worden. We geloven in Hem en iedereen zal voor zichzelf de keuze moeten maken hoe hij of zij hierin staat.' Dat maakt mij tot een stil mens. Bescheiden.

Samen Jezus volgen

Eerlijk gezegd zag ik best op tegen deze samenkomst. Zo veel meningen, zo veel verwachtingen, zo veel gedoe in andere kerken, zo veel pijn bij homo's en lesbiennes. Ik wil daarom eindigen met de blik op Jezus. De gekruisigde en opgestane. Want uiteindelijk draait het om Hem en zijn genade voor mensen. In de bijbel is niet de vraag of je hetero of homo bent, man of vrouw, rijk of arm, jong of oud, bruin of blank. Jezus overstijgt dit allemaal. Je bent welkom bij Hem. En Hij daagt je uit om samen met Hem te leven. En daarin zullen we verschillende keuzes maken en deze keuzes zullen we van elkaar soms niet begrijpen. Maar als we samen Jezus volgen houden we elkaar vast en hebben we nog meer reden om elkaar lief te hebben.